

همان ضرر محتمل را نیز بپذیریم، دفع آن عقلا واجب است. علاوه بر آنکه سابقه این نهاد نامشروع نشان دهنده این موضوع است که میزان خطر لازم برای دفع آن حتمی است.

در جایی که توسعه طلبی رژیم صهیونیستی فی نفسه ضرر محتمل است، هر امر دیگری که به این توسعه طلبی محتمل کمک کند نیز باید دفع شود. در این نوشتار بیان شد هر تعامل اعم از سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، به موجودیت و اشغالگری رژیم صهیونیستی مشروعیت می بخشد و این مشروعیت موجب قدرت بیشتر آن می شود. حال اگر یک ایدئولوژی در ذات خود توسعه طلب باشد و تعامل با آن موجب مشروعیت بخشیدن به آن می شود، یعنی فرصت بقا و تقویت به آن می دهد، آیا از نظر عقلی این احتمال وجود ندارد که این ایدئولوژی بر اساس ذات خود اقدام به توسعه طلبی کند؟ چه تضمینی وجود دارد که هدف بعدی تجاوز آن دشمنان، دین، سرزمین، جان، مال و ناموس دیگر کشورهای اسلامی و کشور ما نباشد.

۲- پس از نظر عقلی نه تنها دفع ضرر رژیم صهیونیستی واجب است بلکه هر عملی نیز که موجب تقویت آن رژیم شود باید از طرف دارالاسلام با همکاری تک تک مسلمانان دفع شود. یکی از مصادیق تقویت رژیم صهیونیستی تعامل با این رژیم در هر بعد و موضوعی است.

نتیجه گیری

می توان جمع بندی مباحث مطرحه را اینگونه مطرح کرد که از مهم ترین ویژگی های حقوق بین الملل اسلامی، ظلم ستیزی و دفاع از دین، جان، مال، سرزمین و عزت مسلمانان است. با اعزام فلسطین به عنوان سرزمین موعود و آغاز مهاجرت یهودیان به این منطقه که نتیجه آن تشکیل رژیم صهیونیستی بود، قضیه فلسطین به مهم ترین مساله و مشکل جهان اسلام تبدیل شد. اصلی ترین هدف این رژیم در سال های اخیر، همواره خارج کردن قضیه فلسطین از اولویت های سیاسی - امنیتی جهان اسلام و فراموشی نسبی آن است که این امر با افزایش تعامل جهان اسلام با ایشان محقق می شود.

تعامل در هر بعدی بتدریج به موجودیت نامشروع این رژیم، بر اساس عرف که از قواعد حقوق بین الملل است مشروعیت می بخشد. اکثر عرف های بین المللی که امروز در روابط بین المللی جاری است نیز بر قاعده هزینه - فایده استوار است که منشأ آن در منفعت طلبی تفکر مدرن است اما اسلام به عنوان یک دین آسمانی با قواعد عقلانی و در نظر گرفتن هزینه و فایده واقعی انسان ها به سعادت بشر می اندیشد. لذا اگر چه از دید عقلانیت مادی مدرن، این اعمال غیر عقلانی به نظر برسد، لکن جهان اسلام باید با هوشیاری به قضیه فلسطین بنگردد و با بازگشت به قوانین جهان شمول اسلام که تنها راه سعادت مسلمانان در آن است، فلسطین را به بدنه دارالاسلام بازگرداند و مردم آن را از آوارگی نجات دهد. از این رو هر گونه تعامل با رژیم صهیونیستی بر اساس حقوق بین الملل اسلامی یا همان اصل عدم شناسایی نهادهای نامشروع ممنوع است. در حقیقت چنانچه ماهیتی شر اخلاقی مطلق بوده و نامشروع عقلی و شرعی باشد، در حقیقت هر گونه تعامل حداقلی و حداکثری با این نهادهای نامشروع در اسلام نهی شده است.

تعامل با رژیم صهیونیستی از نظر عقل

یکی از بزرگ ترین ویژگی های انسان و موهبت های الهی به بشر، عقل و خرد است و همین ویژگی، وجه تمایز انسان و حیوان است. دین مبین اسلام به عنوان کامل ترین دین آسمانی، بیش از هر مکتبی بر تعقل تأکید دارد به طوری که اگر ادعا کنیم دین اسلام دین تعقل و شریعت اسلام شریعت عقلانیت، ادعای بی جایی نیست. (علیدوست، ۱۳۷۹: ص ۳۱) خداوند در قرآن کریم همواره به استفاده صحیح از عقل و تفکر تأکید دارد و در آیات زیادی مردم را به تعقل و تفکر تشویق می کند. برای مثال می فرماید: «قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ» (سوره بقره، آیه ۱۱۱).

معصومین (ع) برای رسیدگی در امور دینی و معیشتی، عقلانیت و تفکر را لازمه یک مسلمان دانسته و همواره بر آن تأکید فرموده اند. امام موسی بن جعفر (ع) از عقلی به عنوان حجت باطنی یاد کرده اند و می فرمایند: «إِنَّ لِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجَّتِينَ، حِجَّةَ ظَاهِرَةً وَحِجَّةَ بَاطِنَةً فَأَمَّا الظَّاهِرَةُ فَالرُّسُلُ وَالْأَنْبِيَاءُ وَالْآيَةُ (ع) وَأَمَّا الْبَاطِنَةُ فَالْعُقُولُ» (علیدوست، ۱۳۷۹: ص ۳۰)

همان طور که اشاره شد، یکی از منابع چهارگانه حقوق اسلامی، عقل است. آیت الله مصباح یزدی (ره) در تعریفی جامع عقل را اینگونه تبیین می کند: «بخشی از قواعد حقوقی اسلام از وحی گرفته شود و بخشی دیگر از عقل به طوری که عقل به عنوان منبع مستقلی برای حقوق اسلامی تلقی شود. معنای دیگر این است که عقل به عنوان کاشف از احکام شرعی الهی شناخته شود و اعتبار آنها تنها از جهت کاشفیت از اراده تشریحی الهی باشد و نه به عنوان منبع مستقلی برای تشریح و قانون گذاری. بدیهی است که اسلامی بودن یک نظام حقوقی به این معناست که منسوب به خدای متعال و شارع مقدس اسلام است و در چنین نظامی هیچ چیز دیگر به عنوان منبع مستقل، قابل قبول نخواهد بود. پس معنای صحیح منبعیت عقل برای حقوق اسلام همین معنای دوم است، یعنی اعتبار و ارزش حکم عقل از جهت کاشفیت آن از حکم شرعی است.» (مصباح یزدی، ۱۳۶۳: ص ۲۷) البته فیلسوفان خردگرا و علم گرایان تجربی نیز بر نسبی بودن عقل بشری معترفند، زیرا امری که تا دیروز غیر عقلانی به نظر می رسیده، ممکن است امروز به دلیل رشد دانش و کشف حقایق بیشتر، جزو مفروضات قرار داشته باشد (مانند کروی بودن کره زمین).

۱- لذا برای یافتن شیوه برخورد با رژیم صهیونیستی، می توان از یکی از قواعد علم اصول، یعنی «دفع الضرر المحتمل» استفاده کرد. قاعده «دفع ضرر محتمل» یکی از قواعد عقلی مورد قبول است. یعنی عقل انسان عاقل همواره حکم می کند که باید از هر گونه ضرر احتمالی دوری کرد. (ملکی اصفهانی، ۱۳۸۲: ص ۲۶) ضرر محتمل عموماً به ضرری که احتمال وقوع آن برای عاقل ضعیف ولی ممکن است اطلاق می شود. فلاسفه نیز دفع ضرر احتمالی را از بدیهیات عقلی می دانند و تأکید می کنند عاقل همواره در اندیشه جلوگیری از ضرر محتمل است. (انصاریان، ۱۳۸۸: ص ۱۹۳) اندیشه صهیونیسم در قالب رژیم صهیونیستی به دلیل سیاست توسعه طلبانه خود، همواره برای کشورهای اسلامی یک ضرر محتمل است. اگر چه برخی کارشناسان عقیده دارند که این ضرر مظنون و احتمالی است، لیکن اگر

واجب تر از این نمی دانم که با جان و مال خویش، هنگامی که می بینید خون های برادران و خواهران بی گناه شما در سرزمین ها مقدس فلسطین جاری است و هنگامی که مشاهده می کنید سرزمین های ما (اسلام) به دست صهیونیست های تبهکار، ویران شده، در این شرایط هیچ راهی جز ادامه جهاد نمی ماند، بر همه مسلمانان واجب است کمک های مادی و معنوی خود را در این جهاد مقدس صرف کنند و خداوند پشتیبان این اراده است.» (نظر پور، ۱۳۸۵: ص ۱۰۹)

نظر آیت الله العظمی خامنه ای، در جایگاه ولایت فقیه و رهبری انقلاب اسلامی و به عنوان تعیین کننده سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران نیز بر همگان مشخص است. ایشان در یکی از سخنرانی های خود می فرمایند: «برای مواجهه با ظلم فیزیعی که این روزها نسبت به مردم فلسطین اعمال می شود، ۲ راه علاج وجود دارد. این ۲ راه علاج اجتناب ناپذیر است و باید همه آن را قبول کنند و از این ۲ راه برون: راه اول، ادامه انتفاضه و ایستادگی مردم فلسطین است... و راه دوم، حمایت هاست، همه دنیا باید از اینها حمایت کنند.» (بایگه اطلاع رسانی دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت الله العظمی سیدعلی خامنه ای (مدظله العالی)، یازدهم اردیبهشت ۱۳۸۱)

آیت الله مکارم شیرازی از مراجع تقلید نیز در این مورد می فرماید: «رژیم اسرائیل شرورترین و جنایتکارترین رژیم در تاریخ است... علمای اسلام بلکه علمای همه مذاهب جهان در اینجا وظیفه سنگینی بر عهده دارند. باید دست به دست یکدیگر دهند و پیروان خود را در برابر این جانیان روزگار بسیج کنند و تشویق به ادامه این راه کنند.» (بایگه اطلاع رسانی حضرت آیت الله العظمی مکارم شیرازی، دوازدهم خرداد ۱۳۸۹)

آیات عظام سیدعلی سیستانی، محمدتقی بهجت (ره)، سیدشهاب الدین مرعشی نجفی (ره)، سیدابوالقاسم خوبی (ره)، سیدهادی میلاهی (ره)، سیدابوالقاسم کاشانی (ره)، سیدعلی موسوی بهبهانی (ره)، سیدعبدالله شیرازی (ره)، سیدمحمد شیرازی (ره)، سیدمحمدحسین فضل الله (ره) و بسیاری دیگر از مراجع تقلید (ک. ر: عبدالجلیل، ۲۰۰۲: ورعی، ۱۳۸۲: ص ۶۹)، با صدور حکم، بیانیه، تدوین کتاب و سخنرانی با محکوم کردن تجاوزات رژیم صهیونیستی به کشورهای اسلامی از عموم مسلمانان خواسته اند به یاری مسلمانان مظلوم فلسطین بشتابند و بر عدم تعامل با ایشان اهتمام داشته باشند. برای مثال، در اکثر رسائل توضیح المسائل علمای شیعه در باب معاملات، بر عدم جواز خرید و فروش کالاها و تجارت با دشمنان مسلمانان تأکید شده و از اسرائیل به عنوان شاهد مثال موضوع یاد شده است. پروفیسور ایساک حسون اسلام شناس اسرائیلی دانشگاه عبری اورشلیم، در سخنرانی خود در کنفرانس سالانه بررسی استراتژیک هرترلیا در قدس شریف در سال ۲۰۱۱، با تقسیم بندی مراجع تقلید شیعیان به میانه رو و تندرو، به طور صریح نتیجه می گیرد که «برای اسرائیل توجه به این امر مهم است و با بررسی نظر هر ۲ جریان میانه رو و تندرو مراجع شیعی در باره موجودیت اسرائیل نتیجه می گیرد که از نظر ایشان، اسرائیل دشمن دین اسلام و مسلمین محسوب می شود و رأی همه مراجع شیعه بر لزوم نابودی آن است.» (Report of the Eleventh Herzliya Conference).

پروفیسور ایساک حسون

اسلام شناس اسرائیلی

دانشگاه عبری اورشلیم، در

سخنرانی خود در کنفرانس

سالانه بررسی استراتژیک

هرترلیا در قدس شریف در

سال ۲۰۱۱، با تقسیم بندی

مراجع تقلید شیعیان به

میانه رو و تندرو، به طور صریح

نتیجه می گیرد که «برای

اسرائیل توجه به این امر مهم

است و با بررسی نظر هر ۲

جریان میانه رو و تندرو مراجع

شیعی درباره موجودیت

اسرائیل نتیجه می گیرد که از

نظر ایشان، اسرائیل دشمن

دین اسلام و مسلمین محسوب

می شود و رأی همه مراجع

شیعه بر لزوم نابودی آن

است»

